

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРИВАТНОМ ОБЕЗБЕЂЕЊУ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се обавезно обезбеђење и заштиту одређених објеката, послови и рад правних и физичких лица у области приватног обезбеђења, услови за њихово лиценцирање, начин вршења послова и остваривање надзора над њиховим радом.

Члан 2.

Приватно обезбеђење, у смислу овог закона, обухвата пружање услуга, односно вршење послове заштите лица, имовине и пословања физичком и техничком заштитом, као и послове транспорта новца, вредносних и других поштиљки, одржавања реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана, које врше правна лица и предузетници регистрована за ту делатност, као и правна лица и предузетници који су образовали унутрашњи облик организовања обезбеђења за сопствене потребе (у даљем тексту: самозаштитна делатност).

Услуге приватног обезбеђења не спадају у полицијске или друге послове безбедности које врше органи државне управе.

Правна лица и предузетници који имају лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења не могу вршити послове заштите лица и имовине који су у искључивој надлежности државних органа и примењивати оперативне методе и средства које ти органи примењују на основу посебних прописа.

Члан 3.

Појмови који се користе у овом закону имају следеће значење:

1) **патролирање** је услуга обезбеђења коју врше службеници обезбеђења крећући се у одређено време између више међусобно раздвојених места/објеката;

2) **легитимација** је јавна исправа за легитимисање особа које врше послове приватног обезбеђења;

3) **корисник услуга** је организација или лице који користе услуге приватног обезбеђења,

4) **правно лице за приватно обезбеђење** је привредно друштво које обавља делатност приватног обезбеђења под условима из овог закона;

5) **предузетник за приватно обезбеђење** је службеник обезбеђења који самостално обавља делатност приватног обезбеђења под условима из овог закона и који је, у складу са прописима, регистрован као предузетник;

6) **процена ризика** је анализа и оцена у заштити лица, имовине и пословања;

7) **план обезбеђења** је документ са планираним услугама обезбеђења које су предвиђене у процени ризика;

8) **службеник обезбеђења** је физичко лице, оба пола, које врши послове приватног обезбеђења;

9) **физичка заштита** је услуга обезбеђења која се пружа првенствено личним присуством и непосредном активношћу службеника обезбеђења у одређеном простору и времену, као и применом мера и употребом средстава принуде;

10) **техничка заштита** је обезбеђење лица и имовине које се врши техничким средствима и уређајима, њиховим планирањем, пројектовањем, уградњом и одржавањем;

11) **физичко-техничка заштита** је обезбеђење лица и имовине истовременом или комбинованом применом физичке и техничке заштите;

12) **лиценца** је:

(1) решење којим се **правним лицима и предузетницима** који испуњавају прописане услове, дозвољава обављање делатности приватног обезбеђења;

(2) решење којим се **физичким лицима** која испуњавају прописане услове, дозвољава вршење послова приватног обезбеђења;

13) **штићени простор** је простор на којем се врше услуге обезбеђења у складу са обимом уговорених обавеза са корисницима услуга обезбеђења;

14) **самозаштитна делатност** је делатност обезбеђења лица, имовине и пословања које организација обавља за сопствене потребе. Унутрашња служба обезбеђења (самозаштита) је унутрашњи облик организовања обезбеђења за сопствене потребе.

15) **безбедносна провера** је провера коју, у складу са законом којим се уређује оружје и муниција, врши Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство).

II. ОБАВЕЗНО ОБЕЗБЕЂЕНИ ОБЈЕКТИ

Члан 4.

Обавезно обезбеђени објекти су објекти од стратешког значаја за Републику Србију и њене грађане, као и објекти од посебног значаја чијим оштећењем или уништењем би могле наступити теже последице по живот и здравље људи или који су од интереса за одбрану земље.

Под обавезно обезбеђеним објектима сматра се и простор на коме се налазе ти објекти и чине њихов саставни део, као и пратећи објекти који су у функцији тих објеката.

Члан 5.

Заштита обавезно обезбеђених објеката обавља се, као пословна функција правног лица коме ти објекти припадају, на начин предвиђен

општим актом о организацији и систематизацији.

Заштита обавезно обезбеђених објеката, у складу са општим актом о организацији и систематизацији, обавља се ангажовањем или као организована самозаштитна делатност.

У правном лицу коме припадају објекти од посебног значаја за одбрану земље, самозаштитна делатност обавезно има организовану планску, организациону и контролну функцију.

Ближе критеријуме за одређивање објеката из члана 4. став 1. овог закона и начин вршења послова заштите обавезно обезбеђених објеката прописује Влада.

III. ПОСЛОВИ ПРИВАТНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Члан 6.

Правна лица и предузетници за приватно обезбеђење, под условима прописаним овим законом, могу имати лиценцу за послове:

- 1) процене ризика у заштити лица, имовине и пословања;
- 2) заштите лица и имовине физичким и техничким средствима, као и послове одржавања реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана;
- 3) планирања, пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите, монтаже, пуштања у рад, одржавања система техничке заштите и обуке корисника;
- 4) обезбеђења транспорта и преноса новца и вредносних пошлица.

Правна лица и предузетници за приватно обезбеђење дужни су да обезбеде услове и средства за вршење послова из става 1. овог члана у складу са важећим стандардима и прописима којим се уређује област безбедности и здравља на раду.

Члан 7.

Правна лица и предузетници који врше послове приватног обезбеђења не могу вршити послове посредовања у наплати потраживања.

IV. ЛИЦЕНЦЕ ЗА ВРШЕЊЕ ПОСЛОВА ПРИВАТНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Члан 8.

Послове приватног обезбеђења могу вршити правна лица, предузетници и физичка лица који имају лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења, издату од стране Министарства.

1. Врсте лиценци и услови за издавање лиценци за правна лица и

предузетнике

Члан 9.

За вршење послова приватног обезбеђења правном лицу или предузетнику Министарство може издати:

1) Лиценцу за процену ризика у заштити лица, имовине и пословања;

2) Лиценцу за вршење послова физичко-техничке заштите лица и имовине и одржавање реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана;

3) Лиценцу за вршење послова обезбеђења транспорта и преноса новца и вредносних пошиљки;

4) Лиценцу за вршење послова планирања система техничке заштите;

5) Лиценцу за вршење послова пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите;

6) Лиценцу за вршење послова монтаже, пуштања у рад и одржавања система техничке заштите и обуке корисника.

Правна лица и предузетници за послове приватног обезбеђења којима је издата лиценца за вршење послова из става 1. тач. 2) и 3) овог члана могу да врше послове из члана 29. овог закона и да користе техничка средства из члана 30. овог закона.

Члан 10.

Лиценце за вршење послова приватног обезбеђења може се издати правном лицу, односно предузетнику који испуњава опште услове за добијање сваке од утврђених врста лиценце, односно који:

1) су уписани у регистар привредних субјеката у Републици Србији;

2) имају акт о систематизацији радних места, са описом послова и овлашћењима запослених за свако радно место;

3) имају акт који ближе прописује изглед униформе коју носе службеници обезбеђења и изглед знака;

4) имају одговорно лице:

(1) које је држављанин Републике Србије,

(2) које је пунолетно,

(3) које је психофизички способно за вршење послова, што доказују лекарским уверењем надлежне здравствене установе,

(4) које је има најмање средњу стручну спрему,

(5) је прошло одговарајућу проверу,

(6) које је има лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења, која се издаје физичком лицу;

5) поседују одговарајући пословни простор;

6) поседују посебан простор за смештај оружја и муниције, у складу са прописима о условима за смештај и чување оружја и заштиту

од пожара, уколико послове приватног обезбеђења обавља са оружјем.

Посебни услови које треба да испуни правно лице, односно предузетник да би добили:

1) Лиценцу за процену ризика у заштити лица, имовине и пословања – јесу да имају најмање једног запосленог службеника обезбеђења са лиценцом која се издаје физичком лицу, односно са Лиценцом за процену ризика у заштити лица, имовине и пословања;

2) Лиценцу за вршење послова физичко-техничке заштите лица и имовине и одржавање реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана – јесу да имају најмање 10 запослених службеника обезбеђења са лиценцом која се издаје физичком лицу, односно са Лиценцом за вршење послова одговорног лица за заштиту или Лиценцом за вршење основних послова службеника обезбеђења – без оружја или Лиценцом за вршење специјалистичких послова службеника обезбеђења – са оружјем;

3) Лиценцу за вршење послова обезбеђења, транспорта и преноса новца и вредносних попиљки – јесу да имају најмање 10 запослених службеника обезбеђења са лиценцом која се издаје физичком лицу, односно са Лиценцом за вршење специјалистичких послова службеника обезбеђења – са оружјем и да поседују техничка средства за транспорт и пренос новца и вредносних попиљки у складу са чл. 36. и 38. овог закона;

4) Лиценцу за вршење послова планирања система техничке заштите – јесу да имају најмање једног запосленог са средњим образовањем техничке струке, са лиценцом која се издаје физичком лицу, односно са Лиценцом за вршење послова планирања система техничке заштите;

5) Лиценцу за вршење послова пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите – јесу да имају најмање једног запосленог са високим образовањем у пољу техничко-технолошких наука, са лиценцом која се издаје физичком лицу, односно са Лиценцом за вршење послова пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите;

6) Лиценцу за вршење послова монтаже, пуштања у рад и одржавања система техничке заштите и обуке корисника – јесу да имају најмање једног запосленог са средњим образовањем техничке струке и са лиценцом која се издаје физичком лицу, односно са Лиценцом за вршење послова монтаже, пуштања у рад, одржавања система техничке заштите и обуке корисника.

2. Врсте лиценци и услови за издавање лиценци за физичка лица

Члан 11.

За вршење послова приватног обезбеђења физичком лицу Министарство може издати:

1) Лиценцу за процену ризика у заштити лица, имовине и

пословања;

2) Лиценцу за вршење послова физичко-техничке заштите лица и имовине и одржавања реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана:

(1) Лиценцу за вршење послова одговорног лица за заштиту,

(2) Лиценцу за вршење основних послова службеника обезбеђења – без оружја,

(3) Лиценцу за вршење специјалистичких послова службеника обезбеђења – са оружјем;

3) Лиценце за вршење послова техничке заштите:

(1) Лиценцу за вршење послова планирања система техничке заштите,

(2) Лиценцу за вршење послова пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите,

(3) Лиценцу за вршење послова монтаже, пуштања у рад, одржавања система техничке заштите и обуке корисника.

Физичка лица, којима је издата лиценца из става 1. овог члана, могу послове приватног обезбеђења вршити и самостално ако су уписана у регистар привредних субјеката у Републици Србији као предузетници.

Члан 12.

Лиценца за вршење послова приватног обезбеђења може се издати физичком лицу које испуњава опште услове за добијање сваке од утврђених врста лиценце, односно које:

1) је држављанин Републике Србије;

2) је пунолетно;

3) има најмање средњу стручну спрему;

4) је прошло одговарајућу безбедносну проверу;

5) је психофизички способно за вршење ових послова, што доказује лекарским уверењем надлежне здравствене установе;

6) је обучено за руковање ватреним оружјем, ако послове врши са оружјем;

7) је савладало одговарајућу обуку за вршење послова приватног обезбеђења у складу са овим законом;

8) има положен стручни испит.

Посебни услови које треба да испуни физичко лице да би добило Лиценцу за вршење послова техничке заштите, односно Лиценцу за вршење послова планирања система техничке заштите или Лиценцу за вршење послова пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите или Лиценцу за вршење послова монтаже, пуштања у рад, одржавања система техничке заштите и обуке корисника – јесте да има стечено најмање средње образовање техничке струке.

Обуку из става 1. тачка 7) овог члана могу похађати само лица која испуњавају услове из става 1. тач. 1)–5) овог члана.

Изузетно, лицу које има одговарајући степен и врсту стручног

образовања и најмање три године радног искуства на пословима приватног обезбеђења, овлашћеног полицијског службеника, безбедоносно-обавештајним пословима, пословима професионалног припадника Војске Србије и пословима извршења кривичних и прекршајних санкција, издаје се лиценца уколико испуњава услове из става 1. тач. 1–5. и тачка 8. овог члана.

3. Поступак и начин издавање лиценце

Члан 13.

Обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења могу да спроводе правна и физичка лица која испуњавају материјалне, техничке, стручне и кадровске услове за обављање послова обуке и која добију овлашћење Министарства.

Ближе услове, у погледу потребних објеката, односно просторија, материјално-техничких средстава и опреме, стручне оспособљености, броја и статуса лица која спроводе обуку лица за вршење послова приватног обезбеђења, а које морају испуњавати лица из става 1. овог члана, као и програме стручне обуке, начин њиховог спровођења, садржину и начин вођења евиденција о овлашћеним лицима и лицима која су учествовала у обукама и висину трошкова организовања и спровођења обуке прописује министар надлежан за унутрашње послове (у даљем тексту: министар).

Члан 14.

Физичко лице које жели да добије лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења подноси овлашћеном правном или физичком лицу пријаву за обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења.

Лица која су завршила обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења полажу стручни испит у Министарству.

Начин провере обучености физичких лица, односно начин полагања стручног испита за вршење послова приватног обезбеђења и висину трошкова организовања и спровођења стручних испита, као и садржину и начин вођења евиденција о лицима која су полагала и положила стручни испит утврђује Министарство.

Члан 15.

Захтев за издавање лиценце подноси се Министарству, преко месно надлежне полицијске управе.

Месно надлежна полицијска управа је она управа која је образована за подручје на чијој територији се налази седиште, односно пребивалиште подносиоца захтева.

О захтеву за издавање лиценце решење се доноси у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Изузетно од става 3. овог члана поступак се може прекинути закључком, ако је то потребно ради провере поднетих доказа у ком случају се решење о издавању лиценце доноси у року од највише 60 дана

од дана подношења захтева.

Члан 16.

Правним лицима, предузетницима и физичким лицима који испуњавају прописане услове лиценца се издаје на период од пет година.

Лиценца из става 1. овог члана престаје да важи након истека рока од шест месеци од дана коначности решења којим је издата, ако правно лице у том року није почело са радом.

Правном лицу, предузетнику и физичком лицу којем је истекао рок важења лиценце, на његов захтев и под истим условима, издаће се нова лиценца.

Захтев за нову лиценцу може се поднети најраније 60 дана пре истека рока важења претходно издате лиценце.

Решењем ће се одбити захтев за издавање лиценце или одузети издата лиценца правном лицу, предузетнику и физичком лицу који не испуњава или које престане да испуњава прописане услове за вршење послова приватног обезбеђења.

Садржину захтева за издавање, као и изглед и садржину свечане форме лиценце прописује министар.

Члан 17.

На закључак из члана 15. став 4. овог закона и на решења о издавању лиценце, решење о одбијању захтева за издавање лиценце и о одузимању издате лиценце може се изјавити жалба.

Жалба се изјављује Министарству, у року од осам дана од дана пријема решења.

Члан 18.

Одговорно лице у правном лицу и код предузетника дужно је да у року од осам дана обавести надлежну полицијску управу о престанку рада или гашењу правног лица и предузетника.

V. НАЧИН ВРШЕЊА ПОСЛОВА ПРИВАТНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Члан 19.

Послови приватног обезбеђења лица, имовине и пословања врше се на начин којим се не омета рад државних органа и нарушава спокојство грађана.

Члан 20.

Правно лице и предузетник послове приватног обезбеђења може вршити само на основу и у оквиру закљученог писаног уговора са правним или физичким лицем коме пружа услуге.

Уговор из става 1 овог члана, поред осталог, мора садржати:

- 1) јасно одређен предмет уговора;
- 2) начин вршења уговорених послова приватног обезбеђења (врста, категорија, уговорена овлашћења службеника обезбеђења);
- 3) број и место рада службеника обезбеђења по уговору;
- 4) врсту и количину ангажованог оружја и средстава;
- 5) датум почетка вршења услуга и време трајања уговора;
- 6) начин коришћења, врсту и степен тајности, рок чувања и употребе, као и мере заштите података произашлих из уговора.

За вршење послова приватног обезбеђења не може се ангажовати правно лице и предузетник који нема лиценцу.

Обавештење о закљученом уговору, анексу уговора или о раскиду уговора, доставља се надлежној полицијској управи, у року од осам дана од дана настале промене.

Обавештење мора да садржи:

- 1) назив и седиште правног лица или предузетника за приватно обезбеђење;
- 2) назив (име, презиме и ЈМБГ) и седиште (пребивалиште) одговорног лица у правном лицу и код предузетника за приватно обезбеђење и корисника услуга;
- 3) јасно одређен предмет уговора;
- 4) начин вршења уговорених послова приватног обезбеђења (врста, категорија, уговорена овлашћења службеника обезбеђења, време покривености заштите и др.);
- 5) број службеника обезбеђења по уговору и локације радног распореда;
- 6) врсту и количину ангажованог оружја и средстава заштите;
- 7) датум почетка/прекида уговореног вршења услуга.

Месно надлежна полицијска управа је она управа која је образована за подручје на чијој територији се налази место извршавања уговора, а ако се уговор извршава у више места, месно надлежна је она полицијска управа на чијој територији се налази седиште, односно пребивалиште правног или физичког лица које је корисник услуга.

1. Послови физичке заштите

Члан 21.

Физичка заштита лица и имовине обавља се првенствено личним присуством и непосредном активношћу службеника обезбеђења у одређеном простору и времену.

Послови из става 1. овог члана могу се вршити само унутар штићеног објекта или до границе штићеног простора.

Члан 22.

Изузетно, послови физичке заштите лица (лично обезбеђење) могу се вршити на јавном месту и у непосредној близини лица које се обезбеђује, на предлог органа државне управе, органа јединице локалне самоуправе, организација или удружења и физичких лица и уз сагласност Министарства.

Предлог из става 1. овог члана мора да садржи план обезбеђења.

Предлог за сагласност подноси се полицијској управи надлежној по месту где ће се вршити обезбеђење најкасније три дана пре почетка обезбеђења.

Сагласност се издаје најкасније 24 сата пре почетка обезбеђења.

2. Послови обезбеђења са оружјем

Члан 23.

Под условима предвиђеним овим законом послови физичке заштите објеката могу се вршити са оружјем ради заштите:

- 1) обавезно обезбеђених објеката;
- 2) банака и других финансијских организација које послују са новцем и драгоценостима – посебно пошта, штедионица и мењачница;
- 3) објеката у којима се складишти оружје, експлозивни, радиоактивни, запаљиви и отровни материјал у већим количинама;
- 4) објеката у којима се чува и складишти роба веће вредности.

Члан 24.

За вршење послова физичке заштите, правна лица и предузетници за приватно обезбеђење могу поседовати полуаутоматско оружје, пиштољ калибра 9mm, код којег се једним повлачењем може испалити само један метак.

Правно лице за приватно обезбеђење не може поседовати ватрено оружје у броју већем од једне половине броја запослених службеника обезбеђења који имају Лиценцу за вршење специјалистичких послова службеника обезбеђења – са оружјем.

Набавка оружја врши се на основу одобрења Министарства, у складу са законом.

Члан 25.

Службеници обезбеђења који врше послове физичке заштите лица, имовине и пословања оружје и муницију могу да носе само у штићеном објекту или простору и на основу сагласности из члана 22. став 4. овог закона, за време док непосредно врше те послове.

Изузетно од става 1. овог члана, службеници обезбеђења могу носити оружје ван штићеног објекта или простора који обезбеђују:

- 1) кад врше и обезбеђују транспорт и пренос новца и вредносних пошљики, само за време и на правцу кретања транспорта;
- 2) кад врше пренос новца пешице, само на правцу кретања;
- 3) кад врше физичку заштиту лица из члана 22. став 1. овог закона;
- 4) током интервенције у тиму за интервенцију, за време интервентног обављања послова у складу са овим законом.

Члан 26.

Одговорно лице у правном лицу и код предузетника за послове приватног обезбеђења издаје службеницима обезбеђења налог за ношење

оружја.

Службеник обезбеђења који носи оружје мора код себе имати налог за ношење службеног оружја и, на захтев овлашћеног лица Министарства, дати на увид оружје и налог.

Службеник обезбеђења за време вршења посла не сме да носи лично оружје.

Члан 27.

Службеник обезбеђења ван штићеног објекта дужан је да поступи по наређењу полицијског службеника, осим у случајевима када би тим поступањем извршио кривично дело.

Члан 28.

Правно лице и предузетник који врше послове приватног обезбеђења са оружјем дужни су да најмање једанпут годишње изврше вежбовно гађање за службенике обезбеђења који раде на пословима обезбеђења са оружјем.

3. Послови техничке заштита

Члан 29.

Послови техничке заштите врше се употребом техничких средстава и уређаја за спречавање противправних радњи према лицима, имовини или пословању, а нарочито за заштиту од:

- 1) недозвољеног приступа у просторе и објекте који се обезбеђују;
- 2) изношења, односно отуђења и неовлашћеног коришћења штићених предмета;
- 3) уношења оружја, експлозивних, радиоактивних и других опасних предмета и материја;
- 4) провале, диверзије и насилног напада на објекат или одузимање предмета;
- 5) неовлашћеног приступа подацима и документацији;
- 6) заштиту возила за транспорт новца и других превозних средстава;
- 7) других идентификованих ризика.

Члан 30.

Употребом техничких средстава и уређаја за обезбеђење лица, имовине и пословања сматрају се услуге које се пружају применом појединачних или функционално повезаних периметарских мера и средстава и механичких средстава за: противпровалну заштиту, заштиту од пожара, видео-обезбеђење, контролу приступа и изласка, сателитско праћење возила (ГПС), електрохемијску заштиту вредности,

механичку заштиту и заштиту података.

Техничка средства и уређаји могу бити повезани у систем техничке заштите.

Члан 31.

Техничка заштита спроводи се на подручјуштићеног објекта или простора, приликом обезбеђењаштићених лица, имовине и пословања, или приликом обезбеђења транспорта новца и вредносних поштиљки.

Техничка средства која се користе у обављању послова приватног обезбеђења није дозвољено користити на начин којим се нарушава приватност других.

Члан 32.

Када се послови заштите објекта или простора који се користе за јавну употребу врше уз употребу уређаја за снимање слике, правно лице и предузетник за приватно обезбеђење дужни су да на видљивом месту истакну обавештење да је објекат или простор заштићен видео обезбеђењем, а корисник услуга је обавезан да то прихвати и архивиране снимке чува најмање 30 дана и да их, на захтев, стави на увид овлашћеном полицијском службенику.

Подаци из става 1. овог члана могу се користити само у сврху за коју су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако је другачије прописано или уговорено у складу са законом.

Члан 33.

Минималне техничке услове за обавезну уградњу система техничке заштите у банкама и другим финансијским организацијама (поште, штедионице, мењачнице, трезори и др.) у којима се, у складу са овим законом, обављају послови приватног обезбеђења утврђује Влада.

Ближи начин вршења послова техничке заштите и коришћења техничких средстава утврђује министар.

4. Послови планирања, пројектовања, техничког надзора, монтаже и одржавања система техничке заштите

Члан 34.

Планирање система техничке заштите врши се на основу процене ризика у заштити лица, имовине и пословања коју је израдило правно или физичко лице са одговарајућом лиценцом у складу са овим законом.

Члан 35.

Употребљена техничка средства морају, у погледу квалитета, сигурности и гаранција, испуњавати законске норме и техничке стандарде који важе у Републици Србији.

Правно лице и предузетник за приватно обезбеђење одговорно је за исправност и функционалност средстава из става 1. овог члана, а корисник услуга мора да осигура њихово одржавање и сервисирање у складу са овим законом и уговором.

5. Послови обезбеђења транспорта новца, вредносних и других поштиљки

Члан 36.

Правна лица и предузетници за приватно обезбеђење врше послове пратње и обезбеђења транспорта и преноса новца, вредносних и других поштиљака ако имају најмање једно специјално возило за транспорт које мора:

- 1) да поседује дозволу за ванлинијски друмски превоз;
- 2) да буде означено у складу са прописима;
- 3) да има сталну двосмерну везу са контролним центром и делом посаде која напушта транспортно возило при преузимању/предаји вредности (ГСМ мрежа и/или радио веза са сопственом фреквенцијом и репетиторима);
- 4) да има уграђен ГПС уређај за сателитско праћење и даљински мониторинг из сопственог контролног центра;
- 5) да поседује уграђен паник тастер са аутоматским слањем дојавног сигнала у контролни центар;
- 6) да има уграђен систем електро-хемијске заштите новца у транспорту (сигурносне кофере за пренос пломбираних врећа са новцем и/или АТМ касета, са инсталираним алармним уређајем за аутоматско и/или даљинско активирање сирене и дим-боја патроне у случају неовлашћеног приступа садржају) или има блиндиране или специјално ојачане: каросерију, гуме и стакла и механички сигурносни сеф за новац – прилагођен за монтажу у возила;
- 7) да има уграђен мобилни систем видео обезбеђења возила.

Члан 37.

Посаду специјалног возила за транспорт чине возач и најмање један пратилац.

Сви чланови посаде специјалног возила за транспорт морају бити службеници обезбеђења из истог правног лица.

При обављању послова, сви чланови посаде специјалног возила за транспорт и пратиоци морају бити наоружани прописаном врстом ватреног оружја и морају бити опремљени у складу с прописима из области безбедности и здравља на раду.

Члан 38.

Правна лица и предузетници за приватно обезбеђење могу вршити послове обезбеђења преношења новца и вредносних пошиљки пешице, под условом да поседују сигурносни кофер са електрохемијском заштитом и инсталираним алармним уређајем за аутоматско и/или даљинско активирање сирене и дим-боја патроне у случају неовлашћеног приступа садржају.

Укупна тежина кофера из става 1. овог члана и предмета који се у њему преносе не сме бити већа од 18 kg, осим ако је кофер прилагођен за ручну вучу.

Члан 39.

Пренос новца или вредносне пошиљке из члана 38. овог закона обавља најмање један службеник обезбеђења у сталној комуникацијској вези са контролним центром (ГСМ мрежа и/или радио веза са сопственом фреквенцијом и репетиторима).

Уколико службеник обезбеђења сам преноси сигурносни кофер који нема електрохемијску заштиту, у његовој пратњи мора се налазити најмање још један наоружани службеник обезбеђења.

Сигурносни кофер у којем се преноси новац или вредносна пошиљка не сме бити механички везан за лице које га носи.

Службеник обезбеђења из става 2. овог члана сме да носи само један сигурносни кофер.

6. Послови редарске службе

Члан 40.

Правна лица и предузетници за приватно обезбеђење, у складу са овим законом, могу вршити послове одржавања реда:

- 1) на јавном скупу у смислу прописа којима се уређује окупљање грађана;
- 2) на спортским приредбама;
- 3) на местима и објектима где се окупљају грађани поводом одржавања забавних, музичких, културних и других програма.

Службеници обезбеђења редарску службу врше без оружја.

На свака три запослена службеника обезбеђења у редарској служби, правно лице и предузетник за приватно обезбеђење може повремено и привремено ангажовати додатних 10 службеника обезбеђења са лиценцом.

Члан 41.

Када правно лице и предузетник за приватно обезбеђење

пружајући услугу одржавања реда на јавном скупу из члана 40. став 1. тач. 1) и 2) овог закона ангажује више од три редара, дужно је да сачини план обезбеђења, који организатор скупа, заједно са пријавом, доставља полицијској управи са седиштем на територији на којој се заказује и одржава јавни скуп.

План обезбеђења мора да садржи број и распоред ангажованих редара, податке о одговорном лицу које ће руководити редарском службом за време одржавања јавног скупа и средству комуникације са њим.

Члан 42.

Редари током вршења посла морају бити у униформи и опремљени једнообразним јакнама или прслуцима са светлоодбојним тракама и натписом „Редар“ и „Steward“ или „Security“.

Током вршења посла редару на јавном скупу није дозвољено да регулише саобраћај ван границе штићеног простора.

Редар поступа по наређењу овлашћеног полицијског службеника у складу са Планом обезбеђења.

Члан 43.

Редари који врше послове током одржавања спортских приредби поступају у складу са овим законом и прописима којим се уређује спречавање насиља на спортским приредбама.

Контролни центар

Члан 44.

Правно лице и предузетник који имају Лиценцу за вршење послова физичко-техничке заштите лица и имовине и одржавања реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана, односно Лиценцу за вршење послова обезбеђења транспорта и преноса новца и вредносних пошиљки морају имати Контролни центар.

Правно лице и предузетник који имају Лиценцу за вршење послова монтаже, пуштања у рад и одржавања система техничке заштите и обуке корисника могу имати Контролни центар.

Контролни центар је место опремљено техничким уређајима за аутоматски пријем, као и обраду алармних сигнала и других информација са удаљених објеката или возила који су заштићени средствима техничке заштите.

Контролни центар мора имати дежурство током 24 часа.

Правно лице и предузетник за приватно обезбеђење које има сопствени контролни центар, мора имати тим за интервенцију по дојавном сигналу од најмање два службеника обезбеђења.

Оператер у Контролном центру дужан је да одмах обавести полицију о информацијама које указују да се врши кривично дело које се гони по службеној дужности или прекршај са елементима насиља.

Заштита података прикупљених техничким уређајима за

аутоматски пријем, као и обраду алармних сигнала и других информација са удаљених објеката или возила који су заштићени средствима техничке заштите врши се у складу са одредбама члана 32. овог закона.

Самозаштитна делатност

Члан 45.

Правна лица и предузетници, ради организовања самозаштитне делатности, односно ради заштите своје имовине, пословања, објеката, простора и лица у њима и организовања своје унутрашње (редарске) службе обезбеђења за одржавање реда могу добити једну или више лиценци, које се у складу са овим законом издају за вршење послова приватног обезбеђења, ако:

- 1) имају организовану планску, организациону и контролну функцију послова самозаштитне делатности;
- 2) је обављање тих послова предвиђено унутрашњим актом о организацији и систематизацији радних места, са описом радних места;
- 3) имају акт о детаљима изгледа униформе и знака;
- 4) одговорно лице, надлежно за послове унутрашње службе обезбеђења, испуњава услове из члана 10. став 1. тачка 4) овог закона;
- 5) службеници обезбеђења имају лиценцу из члана 11. тачка 2) овог закона;
- 6) послове обезбеђења врше са оружјем и испуњавају услове из овог закона који се односе на оружје.

На поступак и начин издавања лиценце, из става 1. овог члана, као и на начин вршења послова приватног обезбеђења, ако овим законом није друкчије уређено, сходно се примењују одредбе овог закона којима се одговарајућа питања уређују за правна и физичка лица која послове приватног обезбеђења обављају за кориснике услуга.

Унутрашње службе обезбеђења не могу пружати услуге обезбеђења другима.

VI. ОВЛАШЋЕЊА СЛУЖБЕНИКА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Члан 46.

За време вршења послова физичке заштите, службеник обезбеђења је овлашћен да:

- 1) провери идентитет лица која улази или излази из објекта или простора који се обезбеђује и у самомштићеном простору;
- 2) прегледа лице или возило на улазу или излазу из објекта или простора и у самомштићеном простору;
- 3) забрани неовлашћеним лицима улаз и приступ у објекат или простор који се обезбеђује;
- 4) нареди лицу да се удаљи из објекта или простора који се обезбеђује, ако се лице ту неовлашћено налази;
- 5) упозори лице које својим понашањем или пропуштањем дужне

радње може угрозити своју безбедност, безбедност других или изазвати оштећење и уништење имовине;

6) привремено задржи лице које је затекао у објекту или простору у вршењу кривичног дела и тежих прекршаја нарушавања јавног реда и мира, до доласка полиције;

7) употреби следећа средства принуде:

(1) средства за везивање,

(2) физичку снагу,

(3) посебно дресиране псе,

(4) ватрено оружје, под условима утврђеним овим законом и законом којим се уређује употреба оружја од стране овлашћеног полицијског службеника.

Овлашћења из става 1. овог члана службеник обезбеђења може применити и употребити само у штићеном објекту или простору, или ван штићеног објекта и простора када врши обезбеђење транспорта и преноса новца и вредносних пошиљки, приликом патролирања из члана 37. став 4. и када обезбеђује лице у складу са чланом 22. овог закона.

У уговору о обезбеђењу, које правно лице и предузетник из области приватног обезбеђења закључује са корисником услуга, наводе се уговорена овлашћења из става 1. овог члана.

Примена мера мора бити сразмерна законитом циљу њихове употребе и извршена на начин којим се не вређа достојанство, углед, част или друго загарантовано људско право. Приликом примене мера нико не сме бити подвргнут мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању.

Службеник обезбеђења сме поступати само на начин који је утврђен овим законом и прописима, тако да извршење задатака постиже са најмањим штетним последицама. Ако је у односу на околности дозвољено применити више мера, дужан је применити најпре ону која лицу најмање штети. Са применом мера мора престати онда када престану разлози због којих су биле примењене или онда када утврди да задатак на тај начин неће моћи да изврши.

1. Провера идентитета

Члан 47.

Провера идентитета врши се увидом у личну карту или други идентификациони документ са фотографијом издат од надлежних државних органа.

Службеник обезбеђења неће дозволити улаз у штићени објект или штићени простор лицу које, на захтев обезбеђења, одбије да се идентификује приликом уласка.

2. Преглед лица и предмета

Члан 48.

Службеник обезбеђења може да изврши преглед лица и предмета које лице носи са собом и превозног средства које улази или излази изштићеног објекта или простора.

Прегледом лица сматра се визуелни увид у садржај одеће и ствари које лице носи са собом.

Преглед мора вршити лице истог пола, изузев када је неопходан хитан преглед лица ради одузимања оружја или предмета подобних за напад или самоповређивање.

Прегледом превозног средства, сматра се преглед отворених и затворених простора саобраћајног средства и предмета који се превозе.

Преглед се може вршити коришћењем за то намењених техничких средстава.

Службеник обезбеђења позваће лице да самостално покаже садржај одеће, предмета или возила. Уколико лице то одбије, а постоје основи сумње да лице код себе, у превозном средству или пртљагу који носи са собом, има предмете који могу послужити као доказ у прекршајном или кривичном поступку, службеник обезбеђења ће поступити у складу са чланом 50. овог закона.

3. Саопштавање упозорења и издавање наредби

Члан 49.

Упозорења и наредбе издају се гласом, покретима руку и тела, светлосним или звучним сигналом, истицањем знакова и писаних упозорења и забрана.

Упозорења морају бити издата на јасан и недвосмислен начин.

4. Привремено задржавање лица

Члан 50.

Службеник обезбеђења ће привремено задржати лице затечено у објекту или простору који штити у вршењу кривичног дела или прекршаја, а о привременом задржавању ће одмах обавестити полицију и поступити по добијеном налогу.

О привременом задржавању лица сачиниће писани извештај који ће предати полицији у року од 24 сата.

5. Употреба средстава за везивање

Члан 51.

Средства за везивање могу се употребити према лицу које се привремено задржава по одредбама овог закона, ради:

- 1) спречавања отпора лица или одбијања напада;
- 2) спречавање бекства задржаног лица;
- 3) онемогућавања самоповређивања или повређивања другог лица.

Под употребом средстава за везивање сматра се везивање, по правилу руку, испред или иза леђа, службеним лисицама, пластичним затегама или другим средствима која су за то намењена.

6. Употреба физичке снаге

Члан 52.

Под употребом физичке снаге подразумева се коришћење вештина самоодбране ради одбијања напада и савладавања отпора лица које физички напада службеника обезбеђења, лице које се штити, односно имовину која се обезбеђује.

Физичку снагу службеник обезбеђења може употребити у обављању послова обезбеђења само ако на други начин не може одбити:

- 1) истовремени не скривљени противправни напад којим се угрожава његов живот или живот лица које обезбеђује;
- 2) истовремени не скривљени противправни напад усмерен на уништење, оштећење или отуђење имовине коју обезбеђује.

Члан 53.

Пре употребе физичке снаге службеник обезбеђења мора упозорити лице да ће против њега употребити физичку снагу, осим ако би тиме довео у опасност себе или другог.

Употреба физичке снаге мора бити сразмерна нападу који се одбија и бити обустављена након престанка напада.

7. Употреба посебно дресираних паса

Члан 54.

Службеници обезбеђења могу употребити посебно дресиране псе за вршење обезбеђења објеката, спречавање отпора или одбијање напада на службеника обезбеђења и друга лица унутар објекта и штићеног простора.

Службени пси могу се користити једино ако су дресирани за вршење одређених радњи и ако их воде обучени службеници обезбеђења – водичи паса, у складу са важећим прописима у кинологији.

Посебно дресирани пси употребљавају се са корпом или без ње. Ради савладавања отпора, посебно дресирани пси са корпом употребљавају се у случају када је, у складу са овим законом, дозвољена употреба физичке снаге, а без корпе у случајевима кад је дозвољена употреба ватреног оружја.

При употреби посебно дресираних паса, службеник обезбеђења дужан је да пази да пас непотребно не повреди лице против кога се употребљава.

Службеник обезбеђења не може користити посебно дресиране псе

на начин који изазива узнемиреност грађана.

8. Употреба ватреног оружја

Члан 55.

При обављању послова физичке заштите са оружјем, службенику обезбеђења дозвољено је да употреби ватрено оружје само у случају ако на други начин не може да одбије истовремени нескривљени напад којим је угрожен његов живот, живот лица које штити или објекат који штити.

Пре употребе ватреног оружја службеник обезбеђења мора се идентификовати и издати јасно упозорење да намерава да употреби ватрено оружје речима („стој, обезбеђење, пуцаћу“), осим у случајевима када би таквим поступањем довео у животну опасност себе или лице које штити.

9. Обавезе након употребе средстава принуде

Члан 56.

Лицу које је повређено употребом средстава принуде, службеник обезбеђења дужан је да пружи прву помоћ и одмах обавести лекарску службу.

О употреби средстава принуде, службеник обезбеђења одмах обавештава надлежну полицијску управу.

Извештај о употреби средстава принуде из става 2. овог члана службеник обезбеђења у року од 12 часова доставља одговорном лицу у правном лицу и код предузетника за приватно обезбеђење.

Одговорно лице у правном лицу и код предузетника за приватно обезбеђење извештај са мишљењем доставља полицијској управи у року 48 часова.

Члан 57.

Ближи начин употребе средстава принуде утврђених овим законом прописује министар.

VII. ОЗНАЧАВАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ

1. Униформа и ознаке службеника обезбеђења

Члан 58.

Боју и саставне делове униформе коју носе службеници обезбеђења прописује министар.

Изглед униформе прописује се у складу са условима и пословима који се врше.

Правно лице и предузетник за приватно обезбеђење, на основу прописа из става 1. овог члана, својим актом, ближе утврђује изглед униформе коју носе службеници обезбеђења.

Члан 59.

Правно лице и предузетник за приватно обезбеђење дужни су да утврде изглед и садржину знака (лого) који ће користити као сопствено обележје на униформи, возилима и објектима.

Члан 60.

Службеници обезбеђења, који непосредно врше послове приватног обезбеђења, дужни су да носе униформу.

Униформа се може носити само за време вршења посла.

У обављању послова обезбеђења лица, службеник обезбеђења послове може вршити у грађанском оделу, на основу писаног налога правног лица и предузетника за приватно обезбеђење.

Члан 61.

Униформа и знак (лого) приватног обезбеђења, по изгледу и боји, морају се јасно разликовати од униформи и ознака на возилима службеника полиције, војске, царине или униформе и ознаке било ког другог државног органа.

2. Легитимација

Члан 62.

Легитимацију службеника приватног обезбеђења издаје Министарство.

Члан 63.

Службеник приватног обезбеђења, приликом вршења послова обезбеђења, мора код себе имати легитимацију и дати је на увид овлашћеном полицијском службенику на његов захтев.

Легитимација садржи личне, податке, фотографију и назнаку овлашћења службеника приватног обезбеђења коме је издата.

Ознака припадности правном лицу и предузетнику за приватно обезбеђење, знак (лого) и натпис „Обезбеђење“ и/или „Security“, морају бити истакнути на видном делу униформе службеника обезбеђења.

Правно лице и предузетник за приватно обезбеђење, за службеника обезбеђења коме престане радни однос, буде распоређен на друго радно место без примене овлашћења, или се као предузетник одјави у регистру привредних субјеката, дужно је да у року од три дана врати легитимацију Министарству.

Члан 64.

Ближу садржину, изглед и начин употребе легитимације службеника приватног обезбеђења прописује министар.

3. Ознаке и опрема на возилима

Члан 65.

Возила приватног обезбеђења не могу бити опремљена специјалном

звучном и светлосном сигнализацијом.

Изузетно, возила приватног обезбеђења могу имати и користити бело ротационо или трепћуће светло, у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима.

VIII. ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 66.

Министарство води следеће евиденције:

- 1) евиденцију издатих лиценци за правна лица и предузетнике која обављају делатност приватног обезбеђења;
- 2) евиденцију издатих лиценци за физичка лица који врше послове приватног обезбеђења;
- 3) евиденцију издатих легитимација за службенике обезбеђења.

Евиденције из става 1. овог члана воде се у облику регистра, као електронска база података и чувају се трајно.

Ближу садржину података који се евидентирају, садржину и изглед регистра и начин вођења регистра прописује Министарство.

Члан 67.

Правна лица и предузетници за приватно обезбеђење воде следеће евиденције:

- 1) евиденцију привремено и повремено ангажованих службеника обезбеђења;
- 2) евиденцију закључених уговора са корисницима;
- 3) евиденцију збирке података за правна и физичка лица која се обезбеђују;
- 4) евиденцију штићених објеката и простора који се обезбеђују;
- 5) евиденцију оружја, муниције, опреме и средстава за рад;
- 6) евиденцију издатих налога за ношење оружја и грађанског одела;
- 7) евиденцију одржаних вежбовних гађања из ватреног оружја;
- 8) евиденцију о примени средстава принуде;
- 9) евиденцију извештаја о кривичним делима која се гоне по службеној дужности и прекршајима са елементима насиља, достављеним надлежној полицијској управи;
- 10) евиденцију о извршеној стручној обуци и стручном испиту службеника обезбеђења.

Евиденцију из става 1. тачка 2) овог члана правна лица и предузетници из члана 47 овог закона (самозаштита) воде за уговоре које закључују са правним лицима из области приватног обезбеђења.

Евиденције из става 1. тач. 5), 6), и 7) овог члана не воде правна лица и предузетници који послове приватног обезбеђења не врше са оружјем.

Евиденције из става 1. овог члана воде се у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности и чувају се трајно.

Ближу садржину података који се евидентирају у евиденцијама из става 1. овог члана и начин вођења тих евиденција прописује министар.

IX. ЗАШТИТА ПОДАТАКА

Члан 68.

Подаци који су прикупљени у вршењу посла приватног обезбеђења могу се користити само у сврху за коју су прикупљени и не могу се уступати трећим лицима или јавно објављивати, осим ако је другачије прописано или уговорено.

Лице на кога се подаци односе има право да захтева да му се прикупљени подаци ставе на увид, што обухвата право на преглед, читање и слушање података, као и прављење забележки, а о свом трошку и добијања копија податка (фотокопију, аудио копију, видео копију, дигиталну копију и сл.) у облику у којем се информација налази, као и да, у складу са прописима, захтева измену или брисање података.

Ако је збирка података успостављена уговором, или на основу пристанка у писаном облику, у случају испуњења или раскида уговора, односно повлачења пристанка у писаном облику, правно лице за приватно обезбеђење, односно предузетник за приватно обезбеђење обавезно је да податке преда кориснику или да их брише у року од 15 дана од дана раскида уговора, односно повлачења пристанка, а друге податке који нису од значаја или које корисник одбије да преузме, уништи у року од осам дана.

Члан 69.

Правна лица и предузетници који врше послове приватног обезбеђења, као и службеници обезбеђења, дужни су да као тајну, у складу са законом и другим прописима којима се уређује тајност података, чувају све податке које сазнају у вршењу послова, осим ако је другачије прописано или уговорено.

Обавеза из става 1. овог члана траје и по престанку обављања делатности правних лица и предузетника који врше послове приватног обезбеђења, односно по престанку радног односа службеника обезбеђења.

X. НАДЗОР

Члан 70.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Члан 71.

Овлашћени полицијски службеници Министарства, у вршењу надзора над спровођењем овог закона, поред овлашћења на предузимање радњи утврђених законом којим се уређује инспекција,

имају право и дужност да проверавају начин чувања и ношење ватреног оружја, психофизичку способност и оспособљеност службеника обезбеђења за руковање оружјем, као и да, по потреби, спроводе и друге радње којима се остварује непосредан и ненајављен увид у вршење послова приватног обезбеђења.

Члан 72.

Овлашћени полицијски службеници Министарства, поред овлашћења на изрицање мера утврђених законом којим се уређује инспекција, имају право и дужност да правном лицу и предузетнику који имају лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења привремено забране обављање делатности, а службенику обезбеђења да привремено забране вршење послова приватног обезбеђења ако делатност, односно послове обавља или врши:

- 1) без лиценце или овлашћења;
- 2) без закљученог уговора;
- 3) без потребних кадровских и техничких услова;
- 4) на нестручан и непрофесионалан начин који може проузроковати штету или опасност за корисника, службеника обезбеђења или треће лице;
- 5) супротно налогу да обављање делатности, односно вршење послова усклади са овим законом.

Налагање мере којом се обезбеђује да правно лице и предузетник који имају лиценцу за вршење послова приватног обезбеђења или службеник обезбеђења отклоне неправилности у вршењу делатности, односно послова приватног обезбеђења и да њихово вршење ускладе са овим законом овлашћени полицијски службеници Министарства налажу решењем, с тим што наложени рок за извршење мере за отклањање неправилности не може бити дужи од 60 дана.

Члан 73.

Овлашћени полицијски службеници Министарства могу лице које поседује лиценцу која се за обављање послова приватног обезбеђења издаје физичком лицу, да упути на лекарски преглед, ако се оправдано посумња да више не испуњава психофизичке услове за вршење послова.

Члан 74.

Против решења из чл. 72. и 73. овог закона може се изјавити жалба министру.

Члан 75.

Министар, у складу са прописима којима се уређује државна управа, у циљу остваривања сарадње са удружењима правних лица и предузетника за послове приватног обезбеђења и службеника обезбеђења и праћења области приватног обезбеђења и подношења иницијатива за

унапређење обављања послова у тој области у складу са новим стандардима, решењем оснива посебну радну групу – Стручни савет за унапређење приватног обезбеђења.

Регистрована удружења правних лица и предузетника за послове приватног обезбеђења и службеника обезбеђења, из реда својих чланова, предлажу министру кандидата за члана Стручног савета за унапређење приватног обезбеђења.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај правно лице за приватно обезбеђење:

1) ако врши полицијске или друге послове безбедности које врше органи државне управе, односно ако врши послове који су у искључивој надлежности државних органа и примењује оперативне методе и средства које надлежни органи примењују на основу посебних прописа (члан 2. ст. 2. и 3);

2) ако врши послове посредовања у наплати потраживања (члан 7);

3) ако спроводи обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења а не испуњава или престане да испуњава материјалне, техничке, стручне и кадровске услове за обављање послова обуке и ако обуку спроводи без добијеног овлашћења Министарства (члан 13. став 1);

4) ако послове приватног обезбеђења лица, имовине и пословања врши на начин којим се не омета рад државних органа и нарушава спокојство грађана (члан 19);

5) ако врши послове приватног обезбеђења, а нема закључен писани уговор са правним или физичким лицем коме пружа услуге (члан 20. став 1);

6) ако, у року од 8 дана од дана настале промене, не достави обавештење о закљученом уговору, анексу уговора или о раскиду уговора (члан 20. став 3);

7) ако послове физичке заштите врши ван штићеног објекта или границе штићеног простора (члан 21. став 2);

8) ако, без добијене сагласности Министарства, послове физичке заштите лица (лично обезбеђење) врши на јавном месту (члан 22. став 1);

9) ако поседује ватрено оружје које по врсти и броју не одговара дозвољеним врстама и броју или ако је оружје и муницију набавило без одобрења Министарства (члан 24);

10) ако послове приватног обезбеђења врши са оружјем, а најмање једанпут годишње не изврше вежбовно гађање за службенике обезбеђења који раде на пословима обезбеђења са оружјем (члан 28);

11) ако при вршењу послова заштите објекта или простора који се користе за јавну употребу користи уређаје за снимање слике, а на

видљивом месту не истакне обавештење да је објекат или простор заштићен видео обезбеђењем или ако не архивира снимке или архивирани снимке, на захтев, не стави на увид овлашћеном полицијском службенику (члан 32. став 1);

12) ако, супротно прописима или, у складу са законом, уговореним условима податке са архивираних снимака не користити у сврху за коју су прикупљени или ако их уступи трећим лицима или јавно објави (члан 32. став 2);

13) ако врши послове пратње и обезбеђења транспорта и преноса новца, вредносних и других поштиљака, а нема најмање једно специјално возило за транспорт (члан 36);

14) ако, при обављању послова пратње и обезбеђења транспорта и преноса новца, вредносних и других поштиљака, свим члановима посаде специјалног возила за транспорт и пратиоцима не обезбеди прописану врсту ватреног оружја и другу опрему у складу са прописима из области безбедности и здравља на раду (члан 37. став 2);

15) ако врши послове обезбеђења преношења новца и вредносних поштиљки пешице, а не поседују сигурносни кофер са електрохемијском заштитом и инсталираним алармним уређајем за аутоматско и/или даљинско активирање сирене и дим-боја патроне (члан 38. став 2);

16) ако организује послове одржавања реда, односно редарску службу са ношењем оружја (члан 40);

17) ако имају Лиценцу за вршење послова физичко-техничке заштите лица и имовине и одржавање реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана, односно Лиценцу за вршење послова обезбеђења транспорта и преноса новца и вредносних поштиљки морају, а немају Контролни центар, са организованим дежурством током 24 часа и ако нема тим за интервенцију по дојавном сигналу од најмање два службеника обезбеђења (члан 44. ст. 1, 4. и 5);

18) ако утврди униформу и знак (лого) приватног обезбеђења, који се, по изгледу и боји, јасно не разликују од униформе и ознака на возилима службеника полиције, војске, царине или униформе и ознаке било ког другог државног органа (члан 61);

19) ако користи возила која су опремљена специјалном звучном и светлосном сигнализацијом (члан 65. став 1);

20) ако податке који су прикупљени у вршењу посла приватног обезбеђења користити мимо сврхе за коју су прикупљени или их уступати трећим лицима или јавно објави (члан 68. став 1);

21) ако лицу на кога се подаци односе и које захтева да му се прикупљени подаци ставе на увид, не стави на увид тражене податке, односно ако не изврши измену или брисање података (члан 68. став 2);

22) ако податке из збирке података, која је успостављена уговором, или на основу пристанка у писаном облику, у случају испуњења или раскида уговора, односно повлачења пристанка у писаном облику, не преда кориснику или их не брише у року од 15 дана од дана раскида уговора, односно повлачења пристанка, односно ако, у року од осам

дана, не уништи друге податке који нису од значаја или које корисник одбије да преузме (члан 68. став 3);

23) ако, као тајну, у складу са законом и другим прописима којима се уређује тајност података, не чува све податке које сазнају у вршењу послова (члан 69. ст. 1. и 2).

За радње из става 1. тач. 1)–4), 9), 16) овог члана, поред новчане казне, правном лицу за приватно обезбеђење изрећи ће се и заштитна мера забране вршења делатности у трајању од шест месеци до три године.

За радње из става 1. овог члана, и ако у року од осам дана од дана престанка рада или гашењу правног лица о томе не обавести надлежну полицијску управу (члан 18), и ако у року од 48 часова од употребе средстава принуде надлежној полицијској управи не достави извештај, са мишљењем, о употреби тих средстава (члан 56. став 4) казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу за приватно обезбеђење новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, уз кумулативно изрицање заштитне мере забране обављања послова, односно вршења делатности у трајању од три месеца до једне године, за радње из става 1. тач. 1)–4), 9), 19) овог члана.

Члан 77.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара, казниће се за прекршај правно лице за приватно обезбеђење:

1) ако спроводи обуку лица за вршење послова приватног обезбеђења која не испуњавају услове из члана 12. став 1. тач. 1–5 овог закона (члан 12. став 3);

2) ако техничка средства која се користе у обављању послова приватног обезбеђења користити на начин којим се нарушава приватност других (члан 31. став 2);

3) ако употребљава техничка средства која, у погледу квалитета, сигурности и гаранција, не испуњавају законске норме и техничке стандарде који важе у Републици Србији или ако их не одржава у исправном и функционалном стању (члан 35. ст. 1. и 2);

4) ако не обезбеди да се у пратњи службенику обезбеђења који сам преноси сигурносни кофер који нема електрохемијску заштиту налази најмање још један наоружани службеник обезбеђења (члан 39. став 2);

5) ако за вршење послова одржавања реда, односно редарске службе на јавном скупу не сачини план обезбеђења (члан 41. став 1);

6) ако организује вршење послова редарске службе током кога редари нису у униформи и опремљени једнообразним јакнама или прслуцима са светлоодбојним тракама и утврђеним натписима (члан 42. став 1);

7) ако не утврди изглед униформе коју носе службеници обезбеђења (члан 58. став 3);

8) ако не утврди изглед и садржину знака (лого) који ће користити као сопствено обележје на униформи, возилима и објектима (члан 59);

9) ако службенику обезбеђења да на коришћење униформу на којој, на видном месту, нису истакнуте ознака припадности (члан 63. став 3);

10) ако прописане евиденције не води и не чува или их води и чува на начин који није прописан (члан 67).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу за приватно обезбеђење новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 78.

За радње из члана 76. став 1. овог закона казниће се, за прекршај, и предузетник за приватно обезбеђење новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За радње из члана 76. став 1. тач. 1)–4), 9), 16) овог закона, поред новчане казне, предузетнику за приватно обезбеђење изрећи ће се и заштитна мера забране вршења делатности у трајању од шест месеци до три године.

За радње из члана 77. став 1. овог закона казниће се, за прекршај, и предузетник за приватно обезбеђење новчаном казном од 50.000 до 250.000 динара.

За радње из члана 76. став 1. и члана 77. став 1. овог закона казниће се за прекршај и одговорно лице код предузетника за приватно обезбеђење новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, уз кумулативно изрицање заштитне мере забране обављања послова, односно вршења делатности у трајању од три месеца до једне године, за радње из члана 76. став 1. тач. 1)–4), 9), 19) овог закона.

Члан 79.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се, за прекршај, службеник обезбеђења:

1) ако у вршењу послова физичке заштите лица, имовине и пословања, изузев у случајевима из члана 25. став 2. овог закона, оружје и муницију носе ван штићеног објекта или простора и без сагласности (члан 25. став 1);

2) ако носи оружје, а код себе нема налог за ношење службеног оружја и, на захтев овлашћеног лица Министарства, не да на увид оружје и налог, односно ако за време вршења посла носи лично оружје (члан 26. ст. 2. и 3);

3) ако ван штићеног не поступи по наређењу полицијског службеника, осим у случајевима када би тим поступањем извршио кривично дело (члан 27);

4) ако истовремено преноси више од једног сигурносног кофера који нема електрохемијску заштиту (члан 39. став 4);

5) ако редарску службу врши са оружјем (члан 40. став 2);

6) ако врши радње на које није овлашћен, ако овлашћења примени

и употребити ван штићеног објекта или простора, осим када ван штићеног објекта и простора врши обезбеђење транспорта и преноса новца и вредносних пошиљки, када патролира у складу са чланом 37. став 4. и када обезбеђује лице у складу са чланом 22. овог закона, ако приликом примене мера неко лице подвргне мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању, ако приликом примене више дозвољених мера, најпре не примени ону која лицу најмање штети и ако са применом мера не престане онда када престану разлози због којих су биле примењене или онда када утврди да задатак на тај начин неће моћи да изврши (члан 46);

7) ако врши преглед лица које није истог пола, изузев када је неопходан хитан преглед лица ради одузимања оружја или предмета подобних за напад или самоповређивање (члан 48. став 3);

8) ако привремено задржи лице затечено у објекту или простору који штити у вршењу кривичног дела или прекршаја, ако о привременом задржавању одмах не обавести полицију и поступити по добијеном налогу и ако о привременом задржавању лица не сачини писани извештај и не преда га полицији у року од 24 сата (члан 50);

9) ако средства везивања употреби за друге сврхе које нису прописане (члан 51);

10) ако физичку снагу користи за друге сврхе које нису прописане (члан 52);

11) ако, пре употребе физичке снаге, не упозори лице да ће против њега употребити физичку снагу, осим ако би тиме довео у опасност себе или другог, и ако употреби физичку снагу која није сразмерна нападу који се одбија и ако употребу физичке снаге не обустави након престанка напада (члан 53);

12) ако, за вршење обезбеђења објеката, спречавање отпора или одбијање напада на службеника обезбеђења и друга лица унутар објекта и штићеног простора, употреби псе који нису посебно дресирани, ако при употреби посебно дресираних паса, не пази да пас непотребно не повреди лице против кога се употребљава и ако користи посебно дресиране псе на начин који изазива узнемиреност грађана. (члан 54. ст. 1, 4. и 5);

13) ако при обављању послова физичке заштите са оружјем, употреби ватрено оружје у другом случају, осим у случају ако на други начин не може да одбије истовремени нескривљени напад којим је угрожен његов живот или живот лица и објекат који штити, и ако се пре употребе ватреног оружја не идентификује и ако не изда јасно упозорење да намерава да употреби ватрено оружје, осим у случајевима када би таквим поступањем довео у животну опасност себе или лице које штити (члан 55);

14) ако не пружи прву помоћ лицу које је повређено употребом средстава принуде и одмах обавести лекарску службу, ако о употреби средстава принуде одмах не обавести надлежну полицијску управу, а извештај о употреби средстава принуде, у року од 12 часова, не достави одговорном лицу у правном лицу или код предузетника за приватно

обезбеђење (члан 56);

15) ако за време вршења посла не носи униформу или је носи када не врши послове приватног обезбеђења (члан 60. ст. 1. и 2);

16) ако приликом вршења послова обезбеђења, код себе нема легитимацију и ли ако је не да на увид овлашћеном полицијском службенику, на његов захтев, и ако, по престанку радног односа или распоређивања на друго радно место без примене овлашћења или ако се као предузетник одјави у регистру привредних субјеката, у року од три дана, не врати легитимацију Министарству (члан 63. ст. 1. и 4);

17) ако, у току радног односа и по његовом престанку, као тајну, у складу са законом и другим прописима којима се уређује тајност података, не чува све податке које сазнају у вршењу послова (члан 69. ст. 1. и 2).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се, за прекршај, чланови посаде специјалног возила за транспорт и пратиоци који нису наоружани прописаном врстом ватреног оружја и опремљени у складу са прописима из области безбедности и здравља на раду (члан 37. став 3).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се, за прекршај, редар ако током вршења посла није у униформи и опремљени једнообразним јакнама или прслуцима са светлоодбојним тракама и прописаним натписом, ако регулише саобраћај ван границе штићеног простора и ако не поступа по наређењу овлашћеног полицијског службеника (члан 42).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора казниће се, за прекршај, оператер у Контролном центру ако не обавести полицију о информацијама које указују да се врши кривично дело које се гони по службеној дужности или прекршај са елементима насиља (члан 44. став 6).

Члан 80.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај правно лице које користи услуге приватног обезбеђења:

1) ако користи услуге приватног обезбеђења, а нема закључен писани уговор са правним или физичким лицем које је ангажовало да му пружа те услуге (члан 20. став 1);

2) ако за вршење послова приватног обезбеђења ангажује правно лице или предузетника или физичко лице који немају лиценцу (члан 20. став 2).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник који користи услуге приватног обезбеђења новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај физичко лице које користи услуге приватног обезбеђења новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу и одговорно лице код предузетника који користе услуге приватног обезбеђења новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, уз кумулативно изрицање заштитне мере забране обављања послова, односно вршења делатности у трајању од три месеца до једне године.

Члан 81.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара, казниће се за прекршај правно лице које користи услуге приватног обезбеђења:

1) ако не прихвати да се на видљивом месту истакне обавештење да је објекат или простор, који се користе за јавну употребу, заштићен видео обезбеђењем и ако архивирани снимци не чува најмање 30 дана или их, на захтев, не стави на увид овлашћеном полицијском службенику (члан 32. став 1);

2) ако не осигура одржавање и сервисирање техничких средстава у складу са овим законом и уговором (члан 35. став 2).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник који користи услуге приватног обезбеђења новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај физичко лице које користи услуге приватног обезбеђења новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара или казном затвора до 30 дана.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу и одговорно лице код предузетника који користе услуге приватног обезбеђења новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара, уз кумулативно изрицање заштитне мере забране обављања послова, односно вршења делатности у трајању од три месеца до једне године.

Члан 82.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара, казниће се за прекршај организатор скупа који користе услуге приватног обезбеђења ако, са пријавом за организовање јавног скупа, не достави план обезбеђења полицијској управи са седиштем на територији на којој се заказује и одржава јавни скуп користи услуге приватног обезбеђења, а нема закључен писани уговор са правним или физичким лицем које је ангажовало да му пружа те услуге (члан 41. став 1).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице код организатора скупа новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 83.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара, казниће се за прекршај правно лице, које организује самозаштитну делатност, односно које заштиту своје имовине, пословања, објеката, простора и лица у њима врши преко своје унутрашње (редарске) службе обезбеђења за одржавања реда, а да није добило одговарајућу лиценцу односно ако

преко унутрашње службе обезбеђења пружа услуге обезбеђења другима (члан 45. ст. 1. и 3).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник који организује самозаштитну делатност, односно који заштиту своје имовине, пословања, објеката, простора и лица у њима врши преко своје унутрашње (редарске) службе обезбеђења за одржавања реда новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу и код предузетника, из ст. 1. и 2. овог члана, новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 84.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара, казниће се за прекршај правно лице овлашћено да спроводи обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења ако лицу које не испуњава прописане услове омогући похађање обуке (члан 12. став 3).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај предузетник који је овлашћен да спроводи обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара.

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу и код предузетника овлашћених да спроводе обуку физичких лица за вршење послова приватног обезбеђења новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 85.

Прописи за извршавање овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86.

Правна лица и предузетници који на дан ступања на снагу овог закона обављају делатност приватног обезбеђења ускладиће свој рад са одредбама овог закона у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона, осим за одредбе из члана 24. став 1, и члана 38. овог закона, за које је рок за усклађивање са одредбама овог закона три године.

Члан 87.

Правно лице и предузетник са Лиценцом за вршење послова обезбеђења транспорта и преноса новца и вредносних попиљки дужни су да, у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона, прибаве специјализовано возило за транспорт које испуњава услове из члана 36. став 1. тач. 1)– 5) овог закона, односно да у року од три године од дана ступања на снагу овог закона прибаве возило које испуњава услове из члана 36. став 1. тач. 6) и 7) овог закона.

Члан 88.

Физичка лица која су у време ступања на снагу овог закона запослена код правних лица која врше послове приватног обезбеђења у непрекидном трајању од најмање пет година могу наставити рад, а захтев за минималним стручним образовањем морају испунити у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Остале услове прописане овим законом лица која на дан ступања на снагу овог закона врше послове обезбеђења морају испунити у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 89.

Правно лице за приватно обезбеђење, које на дан ступања на снагу овог закона поседује оружје у броју већем од половине запослених службеника обезбеђења који имају Лиценцу за вршење специјалистичких послова службеника обезбеђења – са оружјем, дужно је да то оружје и припадајућу муницију преда (депонује) Министарству, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Предато оружје и муниција могу се преузети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, ако правно лице за приватно обезбеђење повећа број запослених којима је потребно обезбедити оружје, сагласно члану 24. став 2. овог закона, а могу се и и отуђити, непосредно или посредством привредног субјекта овлашћеног за промет оружја и муниције, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ако се оружје не отуђи или не преузме у роковима из става 2. овог члана постаје својина Републике Србије.

Члан 90.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе члан 17. став 2. тачка 1) и члан 18. Закона о оружју и муницији („Службени гласник РС”, бр. 9/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/98, 39/03, 85/05 – др. закон, 101/05 – др. закон и 27/11 – УС) и члан 8. ст. 2. и 3. и члан 86 Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС”, бр. 67/03, 101/05, 90/07, 72/09 – др. закон и 111/09).

Члан 91.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 4. Устава Републике Србије којим је прописано да Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује одбрану и безбедност Републике Србије и њених грађана.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У поступку усклађивања правног система са Уставом Републике Србије, Законом о престанку важења одређених закона и других прописа („Службени гласник РС”, број 18/93) стављен је ван снаге одређени број закона међу којима и Закон о систему друштвене самозаштите, којим је, између осталог, било уређено и питање физичко-техничког обезбеђења објеката и друге имовине од стране организација удруженог рада и других самоуправних органа. Након стављања ван снаге наведеног закона, у правном систему Републике остала су правно неуређена питања која се односе на специфичности везане за обављање делатности приватног обезбеђивања, осим у делу који се односи на поседовање, држање и ношење оружја и муниције.

У Републици Србији не постоје тачни подаци о „бројкама” у сектору приватног обезбеђења. Резултати недавно спроведених истраживања довели су до следећих процена:

- број запослених: 25 000 - 60 000¹
- количина оружја у сектору приватне безбедности: 47 000
- количина оружја у поседу грађана: 1 056 314 (легално) и 944 000 (нелегално)
- количина оружја у поседу МУП: 53 000
- количина оружја у поседу МО: 200 000 + 589 000 (резервисти)²
- вредност тржишта услуга приватног обезбеђења из 2008. године - око 150 милиона ЕУР
- број регистрованих фирми: преко 3000 фирми (нема прецизних података колико њих тренутно ради)
- поверење у приватни сектор безбедности: 25% грађана има поверење у овај сектор, а 44% сматра да својим радом више доприносе небезбедности грађана³

У њиховом раду је често долазило до озбиљних злоупотреба овлашћења која произилазе из природе ових делатности, при чему органи Министарства унутрашњих послова нису имали посебна

---

¹ Соња Стојановић и др. (ур.) *Приватне безбедносне компаније у Србији – пријатељ или претња?* (Београд: Центар за цивилно-војне односе, 2008)

² *Living with legacy - SALW Survey of the Republic of Serbia*, UNDP, 2005

³ М. Хацић и др (ур) *Годишњак реформе сектора безбедности у Србији* (Београд: Центар за цивилно-војне односе, 2009), а према CeSID истраживању *Resource јесен 2008*.

овлашћења у односу на носиоце ових делатности (осим оних која имају у односу на све учеснике у правном промету и оних која су утврђена прописима о оружју и муницији).

Последица правне неуређености у наведеним делатностима су релативно честа и груба прекорачења овлашћења која произилазе из природе делатности, углавном од стране нерегистрованих организација и физичких лица, од којих је запажен број добио негативан публицитет у јавности на велику штету угледа оних привредних друштава и предузетника који послове приватног обезбеђења обављају професионално и, у недостатку закона о делатности, у складу са важећим националним и међународним стандардима.

Због тога је неопходно, доношењем одговарајућих посебних закона (за службенике обезбеђења и детективе) који би били примерени нашем правном систему, уредити начин, обим и услове за обављање ових делатности, стављајући их под већи степен контроле од стране надлежних органа државе и тржишне контроле у систему инфраструктуре квалитета (стандарди), посебно имајући у виду да је Република Србија једина држава у Европи и региону која област приватног обезбеђења још увек није уредила законом.

Народна скупштина Републике Србије 26. октобра 2009. године донела је Одлуку о усвајању Стратегије националне безбедности Републике Србије.

У Стратегији националне безбедности Републике Србије, поглавље IV. Политика националне безбедности, Одељак 4. Политика унутрашње безбедности, наводи се:

У ставу 3:

„Све већу одговорност у спровођењу политике унутрашње безбедности, заједно са државним и осталим органима и институцијама, имају субјекти из области приватног обезбеђења чија делатност обухвата заштиту безбедности појединаца, објеката и других материјалних добара која није обухваћена заштитом надлежних државних органа. Од посебног друштвеног значаја је да делатност субјеката из области приватног обезбеђења буде у целости нормативно и доктринарно уређена.”

У ставу 6:

„Важну претпоставку остваривања и унапређења заштите живота и имовине грађана, људских и мањинских права чини сарадња државних органа са субјектима из области приватног обезбеђења и другим институцијама, установама, локалним самоуправама, струковним удружењима, црквама и верским заједницама, медијима, мањинским заједницама, организацијама цивилног друштва и грађанима, чиме се развијају односи поверења, изграђује и јача безбедност и решавају безбедносни проблеми.”

У ставу 9:

„Значајну улогу у остваривању унутрашње безбедности имају изградња и јачање модерног и јединственог система заштите и спасавања. Развијањем одговарајућих капацитета друштва за управљање кризама и организовањем грађана и ефикасним системом информисања стварају се услови за ефикаснију заштиту живота, здравља и имовине грађана и очување животне средине. Посебно су значајне припреме за деловање у ванредним ситуацијама, за случаје пожара, елементарних непогода, техничких и технолошких несрећа, дејства опасних материја и других стања опасности.”

У ставу 10:

„Прихватање и примена међународних, пре свега европских, као и националних стандарда у области безбедности, посебно у областима људске безбедности и управљања ризиком, битно доприносе остваривању циљева националне безбедности.”

У поглављу V. Систем националне безбедности, Одељак 1. Структура система националне безбедности, наводи се:

У ставу 6:

„Послове из области националне безбедности обављају и органи државне управе, институције надлежне за правосуђе, образовање и научну делатност и заштиту животне средине, Заштитник грађана, органи јединица локалне самоуправе, субјекти из области приватног обезбеђења, организације цивилног друштва, медији, правна лица и грађани који доприносе остваривању циљева националне безбедности.”

Европски стандарди и искуства⁴

У складу са прокламованим опредељењем државе за чланство у Европској унији, неопходан је развој националне регулативе заснован на принципима правне државе, политичког и својинског плурализма и тржишне економије. Дакле, потребно је да законодавства најразвијенијих држава чланица Европске уније буду преузимања и уподобљивана примерено нашим условима и традицији.

Основни предуслов за остваривање такве државне политике представља усаглашавање нашег правног система са правним стандардима земаља Европске уније.

У том смислу, у будући Закон о приватном обезбеђењу лица и имовине треба инкорпорисати решења заступљена у законодавству земаља из блиског окружења, са којима имамо сличну правну и административну традицију, наслеђе и праксу, од којих су неке већ и пуноправни чланови Европске уније (Словенија) или томе теже (нпр. БиХ, Хрватска, Македонија). Међутим, пажњу треба посветити и конкретним решењима садржаним у прописима оних земаља које имају развијене стандарде у овој области (Велика Британија,

---

⁴ Мр Дражен Маравић, *и^{еф} Бироа за међународну сарадњу и европске интеграције Министарства унутрашњих послова*, О потреби законског регулисања сектора приватног обезбеђења у Србији, Српска Правна Ревија 7/2008

Немачка, Шпанија).

Тренутно се на нивоу Европске уније не одвија процес хармонизације законодавства када је приватни сектор безбедности у питању. Постојећа Конфедерација Европских безбедносних служби (CoESS) промовише минималне услове за рад приватних безбедносних компанија на европском нивоу.

Такође, постоји и Правило службе за приватни сектор безбедности (Code of Conduct⁵), које треба да допринесе подизању стандарда услуга које ове компаније пружају, као и да гарантује висок ниво професионалне етике у поступању запослених у овом сектору. Међутим, и поред ових покушаја „меке“ хармонизације регулативе у овој области, значајне разлике у националном законодавству и даље постоје.

Значајно је истаћи да ипак постоји релативно развијен систем прецедената у европском праву, насталих на основу активности Европске комисије, која је више пута покретала питања поштовања општих начела јединственог европског тржишта, попут слободе пружања услуга, настањења или слободе кретања, у националним законодавствима појединих држава чланица приликом регулисања приватног сектора безбедности. Тако је Европски суд правде, кроз низ одлука, установио своју надлежност над материјом везаном и за приватни сектор безбедности, будући да као сегмент привредног сектора потпада под регулисање јединственог (унутрашњег) тржишта Европске уније.

Што се тиче Савета Европе, ова паневропска организација се није посебно бавила специфичним питањима приватног сектора безбедности, али је Савет Европе ипак усвојио низ конвенција и препорука релевантних и за функционисање приватних безбедносних компанија. Ради се пре свега о конвенцијама и препорукама које се односе на заштиту људских права и владавину права у државама чланицама. Ту се пре свега мисли на Европску конвенцију о људским правима, и на чланове који се односе на забрану тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања, праву на приватност, праву на слободу и безбедност, забрану дискриминације, и сл, затим на Конвенцију о заштити појединаца у вези аутоматске обраде личних података, затим Препоруке о потреби хармонизације националне регулативе која се односи на оружје, и друго.

Приватне безбедносне компаније пружају веома широк списак услуга на европском тржишту, када је у питању обезбеђење објеката, укључујући и нуклеарна постројења (нпр. у Немачкој и Румунији), војних постројења (нпр. Аустрија, Естојина и Немачка), аеродрома (Аустрија, Немачка, Румунија, УК, Шведска, Холандија, Грчка, Француска), лука (Бугарска, Холандија), па чак и парламената (Румунија, Бугарска). Затим, ове компаније обезбеђују транспорт новца и других драгоцености, пружају услуге обезбеђења лица, итд.

---

⁵ Code of conduct and ethics for the private security sector, CoESS and UNI - Europa

Њихова тачна улога у конкретној држави зависи од великог броја фактора, те је стога и искуство у правном регулисању доста различито. Такође, варирају и модели успостављених односа између ових предузећа и јавног сектора безбедности.

Овај однос је потенцијално оптерећен бројним изазовима. Због тога се често у националним законима постављају ограничења у погледу преласка из једног сектора у други. Нпр. у Белгији, Грчкој и Португалу није дозвољено запошљавање у приватној безбедносној компанији лица које је у претходних 5 година било запослено у полицији или службама безбедности. Опет, у државама које имају потребу да смање број запослених у јавном сектору безбедности (што је случај са Републиком Србијом), оваква одредба је сувише рестриktivна.

Различити су и модели надзора над приватним сектором безбедности. У Грчкој, Данској, Мађарској и Словачкој, потпадају под надлежност локалне полиције, а у Немачкој, Италији и Шведској, надлежне су локалне власти. У Луксембургу, надлежно је Министарство правде, а у Ирској и Великој Британији надлежно је посебно тело формирано са циљем да обезбеди надзор над приватним сектором безбедности.

Већина земаља Европске уније има прописане минималне услове за запошљавање кадрова у овим компанијама, пре свега када је у питању потреба да нису били кривично гоњени, мада овај услов не постоји нпр. у Немачкој или Чешкој.

Што се тиче других минималних услова, негде се захтева одређени узраст, држављанство, радно искуство, или друго. Такође, различите су и институције које врше безбедносне провере ових лица, (па их тако у Холандији обављају сама предузећа која их запошљавају), као и учесталост ових провера (нпр. редовно једном годишње у Шведској).

Не постоји уједначен приступ ни када је у питању обука запослених, као предуслов за рад у приватним безбедносним компанијама. У Шпанији обавезан програм и ниво обуке прописује министарство унутрашњих послова, док је у Италији то интерна ствар самог предузећа. У Данској се потребан фонд часова креће између 111 и 240 часова, док се у Француској захтева само 32. У Немачкој постоји обавезан курс за особље на оперативним пословима у трајању од најмање 40 часова, који спроводи Привредна комора.

У практично свим државама Европске уније постоји обавезан вид идентификације лица запослених у приватним безбедносним компанијама, у виду исправа (легитимације) или униформе.

Веће разлике постоје када је употреба оружја у питању. Тако је запосленима у приватном сектору безбедности у Ирској, Великој Британији, Данској, Француској и Холандији забрањено поседовање ватреног оружја, док је у осталим државама ЕУ дозвољено. Међутим, и у тим државама постоје велике разлике у погледу услова за

поседовање ватреног оружја, као и врсти оружја за који се може добити дозвола.

Постоје велике разлике и у погледу права запослених у овим предузећима да врше заплене и лишавање слободе лица. Тако, у Грчкој, Словачкој, Словенији и Пољској имају право ограниченог претреса и заплене само на аеродромима, док у Француској, Холандији, Немачкој, итд. немају таква права и изједначени су у том смислу са осталим грађанима. Литванија, Естонија и Летонија, с друге стране, дозвољавају и лишавање слободе лица, под одређеним условима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Главом I - I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

- чл. 1-5, предвиђа се да се овим законом уређује рад правних и физичких лица у области приватног обезбеђења, услови за њихово лиценцирање, начин обављања послова и остваривање надзора над њиховим радом, послови обезбеђења лица, имовине и пословања физичком и техничком заштитом, као и послови транспорта новца, вредносних и других поштики, руковања готовином и банкоматима, патролирање, одржавања реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана, које врше правна лица регистрована за ту делатност. Услуге приватног обезбеђења не спадају у полицијску или другу безбедносну делатност државе, односно њиховим вршењем се безбедност лица, имовине и пословања остварује изван обима који обезбеђује држава.

Такође је предвиђено (члан 4.) да Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) задржава основне надлежности везане за издавање и одузимање лиценци и легитимација, вођење регистара за правна и физичка лица, доношење подзаконских аката и вршење надзора над спровођењем закона, а послове везане за утврђивање испуњености услова из закона и важећих стандарда који се односе на правна и физичка лица из области приватног обезбеђења и спровођење стручног испита - **поверава организацијама акредитованим у складу са Законом о акредитацији**, као и **струковним удружењима** у делу који се односи на доношење програма стручне обуке усклађене са европским стандардима стручне обуке у области приватног обезбеђења и Стратегијом развоја образовања одраслих Републике Србије⁶ као и услова и начина спровођења стручне обуке (акредитовање Центара за обуку).

---

⁶ Стратегија развоја образовања одраслих у Р.Србији, Влада Р.Србије, 05 Број: 61-10591/2006-3 од 28. децембра 2006. године

Главом III - Послови приватног обезбеђења и IV. Лиценце за вршење послова приватног обезбеђења - чл. 6-68 прописује се врста послова за које субјекти из области приватног обезбеђења морају прибавити лиценцу за обављање послова, услови за добијање лиценце за правна и физичка лица, начин обављања послова приватног обезбеђења, овлашћења службеника обезбеђења и изглед униформе, ознаке и легитимације службеника обезбеђења.

Одељком 1. Врсте лиценци и услови за издавање лиценци за правна лица и предузетнике - предвиђају се врсте лиценци, општи и посебни услови које морају испуњавати правна лица за приватно обезбеђење за добијање лиценце које издаје Министарство.

Предвиђа се, између осталих услова, да одговорно лице у правном лицу мора бити држављанин Србије. Чињеница је да су, применом важећих прописа која се односе на сва привредна друштва, у Републици Србији страна правна и физичка лица већ постали већински власници великог броја привредних друштава регистрованих за обављање послова приватног обезбеђења. С друге стране, усвајањем Стратегије националне безбедности субјекти из области приватног обезбеђења уврштени су у део структуре националне безбедности (поглавље V. Систем националне безбедности, тачка 1 став 6), што намеће обавезу доктринарног и нормативног уређења ове делатности у свим условима (мир, ванредне ситуације, ратно стање). Овај закон предвиђа да се прописани послови приватног обезбеђења **у миру** обављају у складу са регистрованим делатностима и прописима који се односе на сва привредна друштва регистрована у Републици Србији, без обзира на власничку структуру. Обзиром да се субјекти из области приватног обезбеђења разликују од других привредних субјеката по томе што су им запослени наоружани и што све више преузимају послове обезбеђења и објеката од посебног државног интереса, њихово пословање у ванредним ситуацијама и у рату регулисано је одредбама других системских закона из области безбедности, које предвиђају да републички, покрајински и штабови за ванредне ситуације округа и локалних самоуправа одлучују о избору и закључују уговоре са субјектима из области приватног обезбеђења за извршавање задатака заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (члан 118. Закона о ванредним ситуацијама). Другим речима, у ванредним ситуацијама врши се препотчињавање функције управљања са власника на штабове за ванредне ситуације, чиме се елиминише могућност да се привредно друштво из области приватног обезбеђења, које има нпр. 3000 запослених и 1.500 ком оружја и закључен уговор о обезбеђењу објеката од посебног државног интереса, у кризним ситуацијама брише из регистра (угаси) и тиме створи вакум у функцији обезбеђења и учини корисника услуга рањивим.

Одељком 2. Врсте лиценци и услови за издавање лиценци за физичка лица - предвиђа се да послове приватног обезбеђења могу вршити само физичка лица која имају лиценцу Министарства, по

врстама лиценци према стручним профилима за вршење послова. Поверавањем послова сертификационим телима, Министарство лиценце издаје на основу сертификата које физичка лица за приватно обезбеђење прибављају од сертификационих тела као доказ о испуњености општих и посебних услова из закона и других захтева из важећих стандарда из области друштвене безбедности ИСС. На тај начин Министарство, без потребе за ангажовањем и организовањем додатних људских и материјалних ресурса, може започети са спровођењем закона одмах по ступању закона на снагу.

Главом V. НАЧИН ВРШЕЊА ПОСЛОВА ПРИВАТНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Предвиђено је да се послови приватног обезбеђења обављају као послови физичке или техничке заштита или комбиновано физичко-техничке заштите лица и имовине, транспорт новца, вредносних и других поштиљки, или као послови одржавања реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана.

Предвиђа се да се послови могу обављати само на основу и у оквиру закљученог писаног уговора са правним или физичким лицем коме пружа услуге, да се уговор не може се закључити са правним лицем или предузетником које нема лиценцу, те да субјекти из области приватног обезбеђења о сваком закљученом уговору о обезбеђењу морају доставити Обавештење Полицијској управи надлежној по месту извршавања уговора, у циљу остваривања функционалне сарадње и вршења надзора над спровођењем закона.

Предвиђа се да правна лица која обављају послове приватног обезбеђења не могу обављати послове посредовања у наплати потраживања, те да се морају обављати на начин којим се не ускраћују људска права и слободе зајамчене Уставом Републике Србије, Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, као и не омета рад других државних и невладиних институција. У поступању са малолетницима су дужни да поступају пажљиво, водећи рачуна о душевној развијености, осетљивости и другим личним својствима и заштити приватности.

Прецизно је уређен начин обављања свих врста послова приватног обезбеђења, који ни у ком смислу не одступа од законских решења европских држава.

Нацрт закона предвиђа да се редарска служба обавља без оружја и поступа по наређењу овлашћеног полицијског службеника на јавном скупу.

Уређује се да када правно лице за приватно обезбеђење организује одржавање реда на јавном скупу у смислу прописа којима се уређује окупљање грађана и ангажује више од три редара, одговорно лице је дужно да сачини план обезбеђења, који се доставља надлежној полицијској управи заједно са пријавом организатора скупа.

Главом VI. ОВЛАШЋЕЊА СЛУЖБЕНИКА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Овлашћења службеника обезбеђења - предвиђена су, а подзаконским актима детаљно прописана, овлашћења која су додељена приватном обезбеђењу (као и у већини европских држава), односно:

- провера идентитета лица;
- преглед лица или возила;
- издавање забрана, наредби и упозорења;
- задржавање лице до доласка полиције;
- употреба средства принуде, односно средстава за везивање, физичке снаге, дресираних паса, палице, дефанзивних спрејева и употреба ватреног оружја.

Главом VII. ОЗНАЧАВАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ -

Униформе, ознаке и легитимације службеника обезбеђења - предвиђен је, а подзаконским актима детаљно прописан, изглед униформе, ознаке и легитимације службеника обезбеђења.

Уређује се да Министарство прописује изглед униформе коју носе службеници обезбеђења које се по изгледу и боји морају јасно разликовати од униформи службеника полиције, војске, царине или униформе и ознаке било ког другог државног органа, а да правна лица за приватно обезбеђење општим актом прописују изглед ознаке (лога) за истициње на униформама и возилима.

Предвиђене су, а подзаконским актима детаљно прописане, врсте, изглед, начин добијања, одузимања и враћања легитимације службеника обезбеђења. Ношење легитимација службеника обезбеђења у складу са радним профилима и додељеним овлашћењима, омогућиће ефикасан надзор у спровођењу закона и јасно утврђивање одговорности у одређеним ситуацијама.

Главом VIII. ЕВИДЕНЦИЈЕ, Главом IX. ЗАШТИТА ПОДАТАКА и главом X. НАДЗОР

- прописује се начин вршења надзора овлашћених полицијских службеника, врсте евиденција које воде правна лица из области приватног обезбеђења и обавезу заштите података до којих су дошли у обављању послова.

Надзор - предвиђено је да министар унутрашњих послова, за потребе примене овог закона, формира посебну комисију у којој удружења правних лица за приватно обезбеђење делегирају једног свог члана, а која је овлашћена да врши:

- надзор над правним лицима за приватно обезбеђење на целој територији Републике Србије;
- праћење рада и давање смерница и упутстава подручним полицијским управама у пословима контроле и надзора приватног

обезбеђења;

- сарадњу са удружењима правних лица за приватно обезбеђење у циљу бољег спровођења закона и аката донетих на основу њега;
- праћење области приватног обезбеђења у циљу развоја и унапређења делатности у складу са важећим и новим стандардима;
- сарадњу са организацијама акредитованим од Акредитационог тела Србије у делу који се односи на примену важећих стандарда у области приватног обезбеђења

Евиденције - предвиђене су, а подзаконским актима детаљно прописане, врсте и садржај евиденција које води Министарство и правна лица из области приватног обезбеђења.

Заштита података - прописана је обавеза заштите података до којих субјекти из области приватног обезбеђења долазе у обављању делатности, усаглашена за законским одредбама о заштити личних података и другим прописима.

Главом XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Казнене одредбе - прописане су санкције за прекршаје правних и физичких лица у спровођењу овог закона, примерене националним специфичностима.

Главом XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Прелазне и завршне одредбе - предвиђа се да правна и физичка лица, која на дан ступања на снагу овог закона обављају делатност и врше послове приватног обезбеђивања, ускладе свој рад са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Предвиђа се да правна лица која на дан ступања на снагу овог закона држе аутоматско и полуаутоматско оружје и муницију могу отуђити то оружје и муницију, непосредно или посредством привредног субјекта овлашћеног за промет оружја и муниције, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона и да, по истеку тог рока, оружје које није отуђено постаје својина Републике Србије.

Предвиђа се да лица која су, у време доношења закона, запослена код правних лица регистрованих за обављање послова приватног обезбеђења у непрекидном трајању од најмање пет година, захтев за мин средњом стручном спремом морају испунити у року од три године од дана ступања на снагу овог закона

Предвиђа се да даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- члан 17. став 2. тачка 1) и члан 19. ст. 2. и 3. Закона о оружју и муницији,
- члан 8. став 3, члан 8а. став 1. тач. 2) и 3) и члан 8б. Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС”, бр. 67/03, 101/05, 90/07, 72/09, 111/09).

У последњем члану предвиђа се да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Задржавањем основних надлежности за вршење надзора над спровођењем закона постојећим ресурсима Министарства и поверавањем послова акредитованим организацијама по решењима Акредитационог тела Србије и стручним удружењима из области приватног обезбеђења – нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије за спровођење закона.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Имајући у виду да је Република Србија потврдила Споразум о стабилизацији и придруживању, неопходно је испунити обавезе које из тога произлазе, пре свега у делу који се односи на реформу система безбедности и брже усклађивање националног техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ (члан 77. Споразума о стабилизацији и придруживању – обавеза Републике Србије да предузме неопходне мере како би постепено постигла усклађеност са техничким прописима Заједнице и европском стандардизацијом, метрологијом и процедурама оцењивања усаглашености) и са начелима СТО.

Реформа сектора безбедности на организационом нивоу односи се на промене унутар самог сектора, укључујући и сектор приватног обезбеђења. На тај начин се сектор безбедности прилагођава променама у друштву. Најважнија промена је професионализација. Под професионализацијом се не подразумева само укидање регрутне војске и прелазак на професионалну војску, као што се то код нас често истиче. Под професионалном организацијом у сектору безбедности се подразумева организација која је способна да ефикасно и ефектно спроводи своје активности у оквиру демократске цивилне контроле. Овакве организације би требало да имају јасно дефинисане и широко прихваћене улоге у контроли. Такође, оне треба да имају јасна правила којима ће бити дефинисана њихова одговорност као целине, али и одговорност сваког њиховог припадника појединачно.

Један од таквих прописа је и овај закон чије се доношење предлаже по хитном поступку, с обзиром на то да он представља материјално-правни основ за вршење послова приватног обезбеђења у систему националне безбедности и у оквиру демократске цивилне контроле коју, по предложеним законским решењима, врше и акредитоване организације које, у складу са Уредбом Европског парламента и Савета ЕУ број 765/2008 од 9. јула 2008. године представљају најпожељније средство којим се доказује компетентност акредитованих организација, као битног елемента демократске

цивилне контроле (независност, непристрасност, објективност).

Усвајање овог закона по хитном поступку представља испуњавање међународних обавеза које произлазе из чланства у међународној организацији CoESS Error! Bookmark not defined. - Конфедерацији европских служби приватног обезбеђења - организација која представља послодавце фирми за приватно обезбеђење у Европи. Чланови CoESS Error! Bookmark not defined. су национална удружења послодаваца у сектору приватног обезбеђења европских држава. CoESS Error! Bookmark not defined. представља око 10.000 фирми за приватно обезбеђење у Европи, са преко 600.000 запослених. Учешће у раду CoESS је предуслов за ефикасно и оптимално вршење послова приватног обезбеђења, професионализацију и достизање међународно признатих стандарда у овој области.